

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-67>

УДК 336.717

УДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ FINTECH НА РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

IMPROVEMENT OF FINTECH REGULATION ON THE MARKET OF BANKING SERVICES IN UKRAINE

Пшик Богдан Іванович

доктор економічних наук, професор,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7930-0791>

Грудзевич Уляна Ярославівна

кандидат економічних наук, доцент,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0243-7957>

Pshyk Bohdan, Grudzevuch Uljana
Ivan Franko National University of Lviv

Стаття присвячена дослідженню сучасного стану законодавчо-нормативного-регулювання, оцінці переваг та недоліків розвитку фінансових технологій на ринку банківських послуг в Україні. У процесі дослідження використано статистичний та порівняльний аналіз безготівкових платежів в мережі Інтернет, здійснено оцінку динаміки показників розвитку необанків, проаналізовано та систематизовано заходи Національного банку з метою удосконалення регулювання FINTECH в Україні. Розвитку фінансових технологій в Україні сприяє політика Національного банку та затвердження ним Стратегії розвитку фінансового сектору України у 2023 році. Одними із основних досягнень сфери фінтех в Україні є впровадження НБУ банківського ідентифікатора BankID, створення мережі POWER BANKING в час енергетичних проблем в Україні, запровадження нового покоління Системи електронних платежів НБУ (СЕП) на базі міжнародного стандарту ISO 20022. Визначено, що в перспективі, підвищення зручності безготівкових розрахунків у країні за допомогою QR-коду, впровадження відкритого банкінгу (Open Banking), поширення віртуальних каналів обслуговування, персоналізованих фінансових послуг, мобільних рішень та поширення співробітництва традиційних фінансових установ з фінтех-компаніями, сприятиме кращому задоволенню потреб клієнтів і вимагатиме від регуляторів та ФГВФО більш гнучкого підходу до регулювання та нагляду за широким спектром учасників фінансового ринку та подальшій імплементації нормативно-правових вимог ЄС.

Ключові слова: фінансові технології, відкритий банкінг, Системи електронних платежів, необанк, мережа POWER BANKING, безготівкові платежі в мережі Інтернет, банківський ідентифікатор BankID, цифровий банкінг

The article is devoted to researching the current state of legislative and regulatory regulation, evaluating the advantages and disadvantages of the development of financial technologies in the market of banking services in Ukraine. In the research process, a statistical and comparative analysis of non-cash payments on the Internet was used, an assessment of the dynamics of the development indicators of neobanks was carried out, the measures of the National Bank were analyzed and systematized in order to improve the regulation of FINTECH in Ukraine. It was found that there are many prerequisites for the activation of fintech development in Ukraine, because according to the studies of the Ukrainian Association of Financial Technologies and Innovative Companies, Ukraine ranks 50th in terms of digital quality of life, 57th in the ranking of the most innovative countries in the world, 31.2 million Ukrainians regularly use the Internet and there is a huge potential for IT business development. Despite the war in Ukraine, the fintech market continues to work and changes took place during 2022 that opened up opportunities for further development: the Law of Ukraine "On Virtual Assets" was signed; the Law of Ukraine "On Cloud Services" entered into force. The development of financial technologies in Ukraine is facilitated by the policy of the National Bank, which in December 2019 approved the Strategy for the Development of Fintech in Ukraine until 2025, and in August 2023, the NBU approved a new Strategy for the Development of the Financial Sector of Ukraine. One of the main achievements of the fintech sphere in Ukraine is the implementation of the BankID bank identifier by the NBU, the creation of the POWER BANKING network during energy problems in Ukraine, and the introduction of a new generation of

the NBU Electronic Payment System (SEP) based on the ISO 20022 international standard. It was determined that in the future, increasing the convenience of cashless payments in the country using a QR code, introducing open banking (Open Banking), spreading virtual service channels, personalized financial services, mobile solutions, and spreading cooperation between traditional financial institutions and FinTech companies will contribute to better satisfaction needs of clients and will require from regulators and FGVO a more flexible approach to regulation and supervision of a wider range of financial market participants and further implementation of EU regulatory requirements.

Key words: financial technologies, Open Banking, Electronic payment systems, neobank, POWER BANKING network, cashless payments on the Internet, BankID bank identifier, digital banking

Постановка проблеми. Сучасна економіка характеризується стрімким розвитком технологій, цифровізацією як на глобальному рівні, так на рівні окремих країн. Особливого розвитку ці процеси зазнали під час коронакризи і продовжують розвиватись незважаючи на війну в Україні, що викликано значним розширенням доступу до Інтернету, окрім того в останні роки з'являються нові інструменти для надання фінансових послуг, зростає популярність необанкінгу, криптовалют, мобільних програм та інноваційних IT-технологій. До традиційних банків приєднуються великі телекомунікаційні та інформаційно-технологічні компанії, роздрібні мережі та малі стартапи. Чималий вплив спричиняє розвиток штучного інтелекту, великих даних, Інтернету речей, блокчейну, роботів-консультантів що суттєво змінює фінансову екосистему та майбутнє банків.

За даними EMR, у 2022 році обсяг глобального ринку фінансових технологій склав \$194,1 млрд, а до 2028 року прогнозується його зростання до \$492,8 млрд. [1].

Не зважаючи на війну в Україні є багато передумов до активізації розвитку FINTECH, адже за дослідженнями Української асоціації фінтех та інноваційних компаній Україна посідає 50 місце за цифровою якістю життя, 57 місце у рейтингу найбільш інноваційних країн світу, 31,2 млн населення України регулярно користується інтернетом та є величезний потенціал розвитку IT-бізнесу [2]. Останнім часом Україна входить в ТОП-5 за кількістю NFC-оплат, зросла як кількість безконтактних оплат, так і кількість пристроїв, підключених до NFC-платежів. Україна за даним показником вже випередила Канаду, Польщу та інші високорозвинені європейські країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З цифровізацією економіки, з'явилося багато досліджень стосовно сутності, розвитку регулювання ринку фінансових технологій, зокрема дослідженнями в даному напрямку займаються Віблій П., Дзюблюк О., Коваленко Ю., Кондратюк М., Обушний С., Поченчук Г. М., Руднич Л., Шевченко О. Питанням

розвитку необанків присвячені праці Іршак О., Творидло О., Житара М. Губи М., Ходакевича С. Зважаючи на те, що роль фінансових технологій в світі та у тому числі в Україні зростає, то актуалізуються потреби у дослідженні питань регулювання, визначення перспектив розвитку фінансових технологій у сфері банківських послуг.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз сучасного стану законодавчо-нормативного-регулювання, оцінка переваг та недоліків розвитку фінансових технологій на ринку банківських послуг в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вперше поняття фінтех було опубліковано у 80-х роках минулого століття в газеті Sunday Times Пітером Найтом. Поштовхом до розвитку фінтеху стала глобальна фінансова криза 2008 року, яка зумовила швидкий розвиток фінтех-компаній і суттєво змінили комерцію, інвестиції, управління активами, страхування та операції з цінними паперами, адже з'явилися тисячі стартапів, які усвідомлювали потребу у нових фінансових бізнес-моделях. Саме завдяки фінтеху стало можливо існування криптовалют, таких як біткоїн.

МВФ і Світовий банк визначають фінтех, як «прогрес у технологіях, які зумовлюють трансформацію надання фінансових послуг, стимулюючи розвиток нових бізнес-моделей, програм, процесів та продуктів» [3]

У публікаціях закордонних та вітчизняних вчених думка, щодо сутності фінтех розділилась на 2 основних підходи [4]:

– фінтех – нова фінансова галузь, яка застосовує технології для поліпшення фінансової діяльності;

– фінтех (фінансові технології) – це технології, що застосовуються в фінансових службах, або використовуються для того, щоб допомогти компаніям керувати фінансовими аспектами свого бізнесу, включаючи нові програми та додатки, процеси та бізнес-моделі.

Розвиток фінансових технологій в Україні має ряд переваг та недоліків (табл. 1)

Таблиця 1

Переваги і недоліки розвитку фінансових технологій в Україні

Переваги	Швидкість і зручність послуг в мережі Інтернет Великий вибір для споживачів Вигідні умови при наданні послуги адже фінтех-компаніям не потрібно вкладати гроші в фізичну інфраструктуру Персоналізація послуг Велика кількість користувачів інтернет послуг, мобільного зв'язку Конкурентоспроможна ціна послуг
Недоліки	Нечітка регуляція Спонтанні рішення Технологічні ризики зумовлюють недостатню конфіденційність даних клієнтів Низький рівень фінансової грамотності населення Недостатня кількість та кваліфікація фахівців у сфері нових фінансових та інформаційних технологій

Джерело: складено авторами

На сьогоднішній день регулювання сфери фінтех в Україні має знаходити розумний баланс між впровадженням дієвої системи нормативно-правового регулювання, та наданням можливостей перспективного розвитку ринків банківських послуг завдяки дерегулюванню сфери фінтех [5].

Головними законодавчо-нормативними актами, які дотичні до регулювання фінтех на ринку банківських послуг є: Закони України «Про Національний банк України», «Про платіжні послуги», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про валюту і валютні операції», «Про електронні довірчі послуги», «Про державну таємницю», «Про національну безпеку України», Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про захист персональних даних», «Про електронні документи та електронний документообіг»; Положення НБУ про електронні гроші в Україні, про порядок реєстрації платіжних систем, учасників платіжних систем та операторів послуг платіжної інфраструктури [5].

Незважаючи на складні часи в країні, фінтех-ринок продовжував працювати та впродовж 2022 року відбувалися зміни, які відкривали можливості для подальшого розвитку: підписаний Закон України «Про віртуальні активи»; набув чинності Закон України «Про хмарні послуги».

Розвитку фінансових технологій в Україні сприяє політика Національного банку, який спершу розробив Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на

2018-2020 роки а у грудні 2019 році затвердив Стратегію розвитку фінтеху в Україні до 2025 року – детальний покроковий план створення в Україні повноцінної фінтех-екосистеми з інноваційними фінансовими сервісами та доступними цифровими послугами. Зокрема, цей документ структурував та деталізував тренди і напрями розвитку фінансових інновацій.

Ключовими дієвими елементами Стратегії стали:

- розроблення та впровадження концепту повноцінної регуляторної «пісочниці» для швидкого тестування інноваційних проєктів;
- підвищення рівня фінансової обізнаності та залученості (інклюзії) населення та бізнесу;
- запуск академічної бази з фокусом на відкритий банкінг [7].

У серпні 2023 року НБУ затверджено нову Стратегію розвитку фінансового сектору України. Оскільки в умовах невизначеності та підвищених ризиків установа індикаторів щодо досягнення стратегічних цілей на довгострокову перспективу не є доцільним, то в Стратегії закріплюється перелік ключових індикаторів, серед яких важливим для розвитку фінтех на ринку банківських послуг є: формовання дорожньої карти відновлення надання фінансових послуг на деокупованих територіях як частину плану деокупації територій України; законодавче врегулювання ринку віртуальних активів; інвестиційних рахунків та діяльності рейтингових агентств у відповідність до вимог ЄС [6].

Важливими цілями Стратегії з погляду розвитку фінтеху є [6]:

- розвиток інфраструктури цифрових фінансових послуг: сприяння впровадженню

мобільних застосунків для проведення фінансових операцій впровадження практики електронного функціонування органів управління господарських товариств;

– автоматизація і безпаперові технології надання фінансових послуг: розвиток безготівкової економіки та відкритої архітектури фінансового ринку, поширення застосування безпаперових технологій;

– удосконалення регулювання віртуальних активів;

– цифрова оборона фінансового сектору: організація колективної (інтегрованої) кібербезпеки; підвищення надійності фінансових послуг.

Першим вітчизняним банком, який долучився до світової тенденції переведення банкінгу в інтернет став ПриватБанк. Ця подія стала важливим кроком для розвитку сфери платежів і валют в українській банківській сфері. У 1998 році інтернет-банкінг Приват24 розпочав використання таких платформ як P2B, P2P, краудфандінг. А тепер у терміналах ПриватБанку можна зняти готівку без фізичної карти через мобільний додаток [8].

У 2022 році банк отримав номінацію LiqPay «Найкращий партнер бізнесу з прийому платежів онлайн» PaySpace Magazine Awards 2022. Серед лідерів українського рейтингу фінтеху – цифровий банк Приват24, сервіс онлайн ідентифікації ПриватБанку та процесинговий центр [9].

Крім Приват24 можна також виділити банківські проекти цифрового банкінгу: Sense від Сенс-Банку, PUMB Online від ПУМБ, Банк Власний рахунок від Банку Восток, O-Bank від Ідея Банку

З покращенням рівня фінансової грамотності серед населення буде збільшуватися попит і на інші нововведення фінтеху одним з поштовхів є поглиблення використання безготівкових розрахунків. Частка безготівкових операцій у II кварталі 2023 року за сумою перебуває на рівні 62,1% в загальній сумі операцій із платіжними картками, за кількістю – досягає 92,8% (за I квартал 2023 року – 69,4% та 94% відповідно) [10].

Найбільше операцій із використанням карток за сумою та за кількістю припадало на розрахунки в торговельній мережі (46,4% та 72,6% відповідно), де здійснено 1242,5 млн операцій на суму 385,2 млрд грн. Перекази з картки на картку становили 32,1% та 8,5% за кількістю. Оплата товарів і послуг в інтернеті – 14,9% за сумою та 14,6% за кількістю.

Зростає і загальна кількість безконтактних платіжних карток на 5% порівняно з січнем. Приблизно 57% активних платіжних карток – це безконтактні картки, а безконтактні операції становили 344,5 млрд грн (у I кварталі – 307,4 млрд грн). Також популярними є токенизовані платіжні картки, кількість яких з початку року зросла на 14% а токенизованою є приблизно кожна п'ята активна платіжна картка [10].

Важливу роль у впровадженні фінтеху відіграють банки нового типу. Необанки - це фінансово-кредитні інститути, які здійснюють свою діяльність виключно через мережу Internet, тобто не мають фактичних представництв (відділень). У 2020 р. COVID-19 прискорив зростання кількості користувачів необанків, оскільки фізичні банківські відділення були закриті для відвідувачів, а люди бажали миттєвого доступу до коштів і спрощеного управління особистими фінансами

За даними [2] нині клієнтами необанків є близько 350 млн людей у всьому світі. Причому це відповідає частці проникнення приблизно 3% до всього населення світу. Потенціал зростання необанків у найближчі 4 роки: +50%. Найсприйнятливішими до послуг необанків є більш молоді люди віком 18–24 та 25–34 років.

Сьогодні в Україні розвиваються необанки, які працюють за ліцензіями українських банків: O. Bank, А-Банк TodoBank, Izibank, sportbank, Monobank.

Найдинамічнішим необанком України – є Monobank, який практично повторив успішну історію роздрібного бізнесу Приватбанку. До війни йому вдалося вивести на ринок інноваційний еквайринг без POS-терміналів. Станом на вересень 2023 року, банк обслуговує 7,6 млн клієнтів. Кількість прийнятих платежів через р2р – 1 млрд і відправлених 999 млн.

Одним із основних досягнень сфери фінтех в Україні є впровадження НБУ банківського ідентифікатора. Так, Постанова НБУ «Про затвердження Положення про Систему BankID Національного банку України» від 17.03.2020 № 32 дозволила використовувати системи ідентифікації банкам як інструментів ідентифікації для пропозиції банківських, страхових, інвестиційних та інших послуг фізичним особам [5]. На даний час до Системи BankID НБУ підключено 39 українських банків, які обслуговують понад 32 млн клієнтів. Проте в квітні 2023 р. НБУ запустив нову модель роботи системи – на базі стандартизованих наборів даних і диференційованих

тарифів, успішно здійснивши міжабонентські розрахунки за новою моделлю. Зокрема, в перспективі це дасть можливість громадянам України отримувати дистанційні послуги в межах Європейського Союзу.

З початком енергетичних проблем у 2022 році за ініціативи НБУ було створено мережу POWER BANKING – унікальну систему взаємодії банків по всій країні, яка дозволила знімати кошти у будь-якому банкоматі без комісії. 70% всіх відділень мережі POWER BANKING припадало на системно важливі банки, третина – на відділення інших банків: ПриватБанк, Ощадбанк, Укргазбанк, Укресімбанк, Таскомбанк, УкрСиббанк, ОТП Банк, ПУМБ, А-Банк, Універсал банк, Кредобанк, Сенс Банк, Південний і Райффайзен Банк, Банк інвестицій і заощаджень, ComInBank, Радабанк, IBOX Bank, Правекс Банк тощо. Крім того, були створені чергові відділення, оснащені пристроями безперебійного електричного живлення і всім необхідним для надання фінансових послуг клієнтам.

Сьогодні Україна, як і весь світ загалом, переводить платіжну інфраструктуру на міжнародний стандарт ISO 20022. Національний банк разом з банками та державними інститутами також перейшли на цей стандарт. 01 квітня 2023 року запрацювало нове покоління Системи електронних платежів НБУ (СЕП). Відтоді система функціонує на базі міжнародного стандарту ISO 20022 та доступна для проведення міжбанківських платежів 24 години на добу 7 днів на тиждень. У процесі міграції на нове покоління СЕП були задіяні всі банки, Державна казначейська служба, Національний депозитарій України, а також компанії-розробники програмного забезпечення [11]. Перехід на нове покоління СЕП є важливою технологічною передумовою для подальшого якісного розвитку платіжної інфраструктури України. Зокрема, урахувавши отримання Україною статусу кандидата на членство в ЄС, НБУ працює над приєднанням нашої країни до Єдиної зони платежів у євро (SEPA) [6].

У квітні 2022 року ФГВФО запроваджено дистанційні виплати вкладникам банків, які є в управлінні ФГВФО. Для активнішого використання електронних платіжних засобів планується забезпечити подальший розвиток інфраструктури, а також сприяти розвитку фінансової грамотності [6].

На даний час Національний банк працює над підвищенням зручності безготівкових розрахунків у країні за допомогою QR-коду, сфор-

мованого за єдиними правилами формування та використання для здійснення кредитових переказів Національного банку. QR-код – інструмент, який значно полегшує для платника отримання реквізитів та виконання кредитового переказу. На кінець 2022 року функція здійснення платіжних операцій із використанням QR-коду була доступна для більше ніж 60% фізичних осіб – клієнтів банків [1].

Перспективним напрямом взаємодії фінтех- і банківського бізнесу є впровадження відкритого банкінгу (Open Banking), який передбачає, що комерційні банки повинні відкрити доступ до власних даних і сервісів фінтех-провайдерам (через відкритий інтерфейс програмування додатків (API), які зможуть використати їх для розробки власних програм.

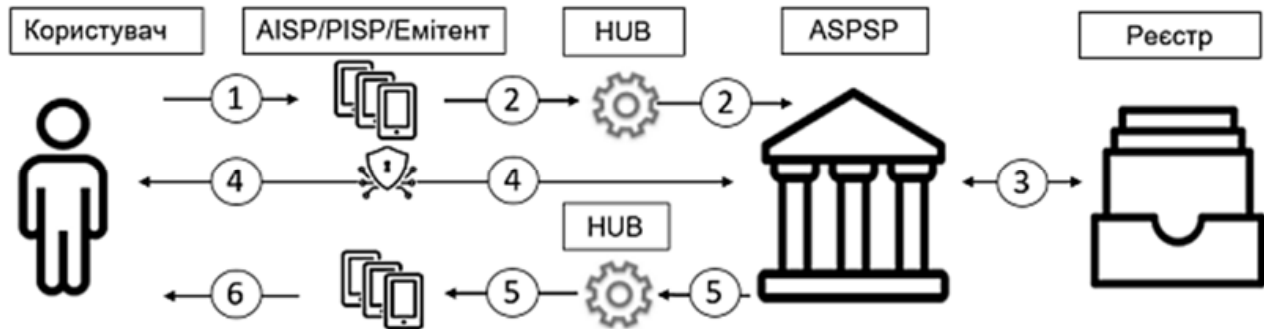
У серпні 2023 року Національний банк України затвердив Концепцію відкритого банкінгу, що визначає напрями розвитку, дорожню карту та ключові вимоги до впровадження в Україні відкритого банкінгу. Закон України «Про платіжні послуги» передбачає, що відкритий банкінг має запрацювати в Україні в серпні 2025 році.

Головна перевага відкритого банкінгу – це надання можливості користувачам фінансових послуг обирати зручний та сучасний спосіб використання своїх рахунків, а для бізнесу налагодити взаємовигідну синергію та співпрацю, отримати більше можливостей для розвитку своїх рішень. На відміну від традиційного банківського обслуговування, відкритий банкінг покладається на технологічну мережу банків та інших надавачів нефінансових платіжних послуг, що дає змогу їм здійснювати ефективний обмін інформацією за попередньою згодою користувача [12].

Вітчизняна концепція Open Banking передбачає запровадження центрального технологічного оператора платіжних послуг (так званого HUB). HUB виконуватиме різні операційні, інформаційні та технологічні функції, пов'язані з наданням платіжних сервісів, що значно спростить підключення банків, платіжних провайдерів та інших учасників до системи обміну даними (рис. 1).

Передбачають, що завдяки впровадженню відкритого банкінгу відбудеться трансформація платіжного ринку, стимулювання розвитку фінтехів, з'являться нові можливості для розвитку та масштабування екосистеми, зросте рівень конкуренції серед учасників платіжного ринку.

Проблеми при запровадженні відкритого банкінгу:

1. Користувач ініціює операцію в AISP/PISP.
2. AISP/PISP/Емітент надсилає запит користувача до ASPSP, використовуючи API, який надає hub, тобто спочатку запит йде до hub, а потім перенаправляється до ASPSP, відповідно до його API.
3. ASPSP перевіряє інформацію щодо AISP/PISP/Емітента в Реєстрі НБУ.
4. Користувач проходить посилену автентифікацію в додатку ASPSP.
5. ASPSP через своє API повертає інформацію або результат виконання операції до hub, який перенаправляє відповідь до AISP/PISP/Емітента.
6. AISP/PISP/Емітент інформує клієнта про результати виконання операції.

Рис. 1. Схема з використанням hub для обміну даними

Джерело: [13]

– необхідно переконати клієнтів дати згоду на відкриття своїх даних, які зберігаються у банках, третім сторонам а отже, потрібно гарантувати, що інформація надійно захищена та буде використана виключно для тих завдань і в тих обсягах, які вони узгодять;

– застарілі ІТ-системи у провідних банків і фінансових провайдерів. Для впровадження нових технологій потрібна сучасна цифрова архітектура, а це потребує суттєвих витрат часу й ресурсів;

– відсутністю єдиних стандартів API для банків [14].

У найближчому майбутньому надалі зростатиме роль хмарних технологій у фінансовому сектор. Адже, понад 70% банківських клієнтів щодня використовують мобільні додатки й очікують, що їх транзакції будуть оброблені моментально та з найвищим рівнем безпеки для своїх транзакцій відповідно до норм щодо боротьби з відмиванням грошей і шахрайством.

Висновки. Отже, проведене дослідження дає підстави стверджувати про динамічний

розвиток фінтеху у банківській сфері. Безумовно, поряд з перевагами фінтеху, серед яких швидкість і зручність послуг в мережі Інтернет, вигідні умови при наданні послуги їх персоналізація, конкурентоспроможні ціни є і ряд невирішених проблем, зокрема нечітке регулювання, значні технологічні ризики, що зумовлюють недостатню конфіденційність даних клієнтів.

На нашу думку, розвитку фінтеху на ринку банківських послуг надалі сприятиме підвищення зручності безготівкових розрахунків у країні за допомогою QR-коду, впровадження відкритого банкінгу (Open Banking), поширення віртуальних каналів обслуговування, персонізованих фінансових послуг, мобільних рішень та поширення співробітництва традиційних фінансових установ з FinTech-компаніями, і вимагатиме від регуляторів більш гнучкого підходу до регулювання та нагляду за більш широким спектром учасників фінансового ринку та подальшої імплементації нормативно-правових вимог ЄС.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Фінтех у цифрах – 2023: Українська асоціація фінтех та інноваційних компаній. URL: https://drive.google.com/file/d/1VhMWkG3CeG_A5oDmi25Az0DyTurjDOiK/view (дата звернення: 23.09.2023).

2. Каталог фінтех-компаній України 2023: Українська асоціація фінтех та інноваційних компаній. URL: <https://drive.google.com/file/d/1u9EKtulzzgm2EKhZMoROoDXLTce86LZ5/view> (дата звернення: 23.09.2023).

3. Feyen E., Natarajan H., Saal M. (2023) Fintech and the future of finance market and policy implication. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099450005162250110/pdf/P17300600228b70070914b0b5edf26e2f9f.pdf> (дата звернення: 23.09.2023).
4. Шевченко О, Рудич Л. Розвиток фінансових технологій в умовах цифровізації економіки України. *Ефективна економіка* 2020. № 7. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2020/63.pdf (дата звернення: 23.09.2023).
5. Коваленко Ю. Особливості нормативно-правового регулювання fintech на диджиталізованих ринках банківських і страхових послуг в Україні. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 1 (33). URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/282030/276248> (дата звернення: 23.09.2023).
6. Стратегія розвитку фінансового сектору України: Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_finsector_NBU.pdf?v=4 (дата звернення: 23.09.2023).
7. Розвиток фінтеху в Україні. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy/fintech2025> (дата звернення: 23.09.2023).
8. Віблій П., Кондратюк М. Розвиток фінансових технологій в Україні в умовах війни *Галицький економічний вісник*. 2022. № 3 (76). URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/76/1080.pdf> (дата звернення: 23.09.2023).
9. Незламний фінтех – PaySpace Magazine Awards 2022: названі найкращі фінтех-бренди та найвпливовіші експерти. URL: <https://psm7.com/uk/fintech/nesokrushimyj-fintex-payspace-magazine-awards-2022-nazvany-luchshie-fintex-brendy-i-samye-vliyatelnye-eksperty.html> (дата звернення: 23.09.2023).
10. Картковий ринок у II кварталі 2023 року: частка безготівкових операцій з картками – на високому рівні: Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/kartkoviy-rinok-u-ii-kvartali-2023-roku-chastka-bezgotivkovih-operatsiy-z-kartkami--na-visokomu-rivni> (дата звернення 23 вересня 2023 р.)
11. Запрацювало нове покоління СЕП – на базі стандарту ISO 20022 в цілодобовому режимі. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zapratsyovalo-nove-pokolinnya-sep--na-bazi-standartu-iso-20022-v-tsilodobovomu-rejimi> (дата звернення: 23.09.2023).
12. Затверджено Концепцію відкритого банкінгу в Україні. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zatverdjeno-kontseptsiyu-vidkritogo-bankingu-v-ukrayini> (дата звернення: 23.09.2023).
13. Концепція відкритого банкінгу: Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Open_banking_conception_NBU_2023.pdf?v=4 (дата звернення: 23.09.2023).
14. Open Banking: що це і як вплине на фінтех-ринок України. URL: <https://fondy.ua/uk/knowledge/open-banking/> (дата звернення: 23.09.2023).

REFERENCES:

1. Ukrainska asotsiatsiia fintekh ta innovatsiinykh kompanii (2023) Fintekh u tsyfrakh – 2023 [Fintech in numbers – 2023] Available at: https://drive.google.com/file/d/1VhMWkG3CeG_A5oDmi25Az0DyTurjDOiK/view (accessed September 23, 2023).
2. Ukrainska asotsiatsiia fintekh ta innovatsiinykh kompanii (2023) Katalog fintekh-kompanii Ukrainy 2023: [Catalog of fintech companies of Ukraine 2023] Available at: <https://drive.google.com/file/d/1u9EKTulzzgm2EkhZ-MoROoDXLTce86LZ5/view> (accessed September 23, 2023).
3. Feyen E., Natarajan H., Saal M. (2023) Fintech and the future of finance market and policy implication Available at: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099450005162250110/pdf/P17300600228b70070914b0b5edf26e2f9f.pdf> (accessed September 23, 2023).
4. Shevchenko O, Rudych L. (2020) Rozvytok finansovykh tekhnolohii v umovakh tsyfrovizatsii ekonomiky Ukrainy. [Development of financial technologies in the conditions of digitization of the economy of Ukraine]. *Efektivna ekonomika – Efficient economy*. № 7. Available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2020/63.pdf (accessed September 23, 2023).
5. Kovalenko Yu. (2023) Osoblyvosti normatyvno-pravovoho rehuliuвання fintech na dydzhytalizovanykh rynkakh bankivskykh i strakhovykh posluh v Ukraini. [Peculiarities of legal regulation of fintech in the digitalized markets of banking and insurance services in Ukraine] *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and prospects of economics and management*. № 1 (33). Available at: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/282030/276248> (accessed September 23, 2023).
6. Natsionalnyi bank Ukrainy (2023) Stratehiia rozvytku finansovoho sektoru Ukrain: [Financial sector development strategy of Ukraine]. Available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_finsector_NBU.pdf?v=4 (accessed September 23, 2023).
7. Rozvytok fintekhu v Ukraini [Fintech development in Ukraine]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy/fintech2025> (accessed September 23, 2023).

8. Viblyi P., Kondratiuk M. (2022) Rozvytok finansovykh tekhnolohii v Ukraini v umovakh viiny [Development of financial technologies in Ukraine in the conditions of war]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk – Galician Economic Bulletin*. No. 3 (76). Available at: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/76/1080.pdf> (accessed September 23, 2023).
9. Nezlamnyi fintekh – PaySpace Magazine Awards 2022: nazvani naikrashchi fintekh-brendy ta naivplyvovishi eksperty [Unbreakable FinTech – PaySpace Magazine Awards 2022: Top FinTech Brands and Most Influential Experts Named]. Available at: <https://psm7.com/uk/fintech/nesokrushimyj-fintex-payspace-magazine-awards-2022-nazvany-luchshie-fintex-brendy-i-samye-vliyatelnye-eksperty.html> (accessed September 23, 2023).
10. Kartkovyi rynek u II kvartali 2023 roku: chastka bezgotivkovykh operatsii z kartkamy – na vysokomu rivni: Natsionalnyi bank Ukrainy [The card market in the II quarter of 2023: the share of non-cash transactions with cards is at a high level]. Available at <https://bank.gov.ua/ua/news/all/kartkoviy-rinok-u-ii-kvartali-2023-roku-chastka-bezgotivkovih-operatsiy-z-kartkami--na-visokomu-rivni> (accessed September 23, 2023).
11. Zapratsiuvalo nove pokolinnia SEP – na bazi standartu ISO 2022 v tsilodobovomu rezhymi [A new generation of SEP was launched – based on the ISO 2022 standard in a 24-hour mode]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zapratsyovalo-nove-pokolinnya-sep--na-bazi-standartu-iso-2022-v-tsilodobovomu-rezhimi> (accessed September 23, 2023).
12. Zatverdzheno Kontseptsiiu vidkrytoho bankinhu v Ukraini [The concept of open banking in Ukraine was approved]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zatverdjeno-kontseptsiiu-vidkrytoho-bankingu-v-ukrayini> (accessed September 23, 2023).
13. Natsionalnyi bank Ukrainy (2023) Kontseptsia vidkrytoho bankinhu [Concept of open banking]. Available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Open_banking_conception_NBU_2023.pdf?v=4 (accessed September 23, 2023).
14. Open Banking: shcho tse i yak vplyne na fintekh-rynek Ukrainy [Open Banking: what it is and how it will affect the fintech market of Ukraine]. Available at: <https://fondy.ua/uk/knowledge/open-banking/> (accessed September 23, 2023).